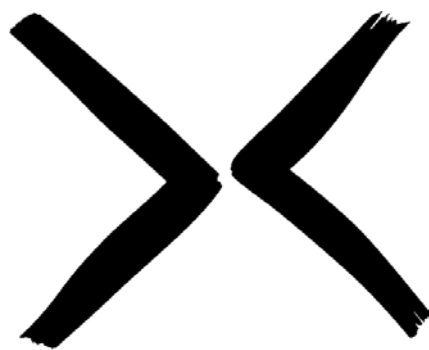

literatūra
sākumskola

MĀCĪBU PAPILDMATERIĀLI

Luīze Pastore “Pēdējais Ķēniņš”

2021

Mācību līdzeklis ir raidījuma “LITERATŪRE / SĀKUMSKOLA” papildmateriāls.

Uzdevumu lapas paredzētas izmantošanai gan mācību iestādēs, gan mājās – lasītprasmes veicināšanai un mūsdienu latviešu bērnu grāmatu un to autoru iepazīšanai.

Uzdevumu autore: Aelita Andrejeva un Luīze Pastore

Metodiķe: Aelita Andrejeva

Dizainere: Lāsma Olte

Ilustrācijas: Elīna Brasliņa, Lāsma Olte

Izstrādāja: SIA “Vides filmu studija”

Apskatītā grāmata: Luīze Pastore “Pēdējais Ķēniņš” no sērijas “Mākslas detektīvi”, izdevniecība “Neputns”, 2016

© Valsts izglītības satura centrs | Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai, projekta numurs 8.3.2.2/16/I/001

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

atbalsts
izcilībai

GRĀMATZĪME

LUĪZE PASTORE

Luīze Pastore (1986) ir latviešu rakstniece, kas sarakstījusi vairāk nekā desmit grāmatu bērniem. To starpā ir "Maskačkas stāsts", pēc kuras motīviem tapusi animācijas filma "Jēkabs, Mimmi un runājošie suņi", kā arī sešu apbalvoto detektīvgrāmatu sērija par mākslu – "Mākslas detektīvi".

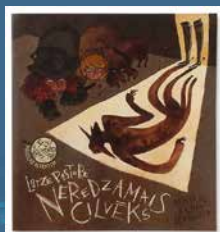
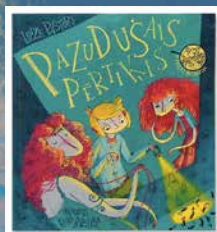
Slepenā uzziņa:

Luīze raksta stāstus jau kopš deviņu gadu vecuma un sāka to darīt aiz garlaicības – kad vecāki lika pildīt apnicīgus pienākumus mājas uzkopšanā, mazā Luīze tikmēr sevi iztēlojās kā stārķi, kas aizlaižas no mājām prom uz siltajām zemēm. Luīzei ļoti patīk suņi, pat ja tie nerunā, un viņa tic, ka ar grāmatu palīdzību viņa var pārvērsties par zēnu, princesi vai runājošu suni. Luīze raksta stāstus, jo ar to palīdzību var piedzīvot lietas, kas dzīvē nebūtu iespējamās.

"Pēdējais ķēniņš" ir sērijas "Mākslas detektīvi" V grāmata par detektīviem Pogū un Teo un viņu suni Komatu, kuriem piemīt spēja iekļūt mākslas darbos. Sekojot noslēpumainas, senas dienasgrāmatas ierakstiem, bērni dodas atpakaļ laikā uz 1920. gadu, lai uzmeklētu talantīgo mākslinieku Voldemāru Irbi, kurš pazīstams kā baskājis, staigājot basām pēdām pat ziemas salā, pēc brīvprātīgas izvēles dzīvodams nabadzībā un trūkumā.

"Mākslas detektīvu" sērijā ir vēl piecas grāmatas par Teo, Pogas un Komata piedzīvojumiem otrpus mākslas darbiem. (izdevniecība "Neputns")

LUÍZE PASTORE

PĒDĒJAIS KĒNIŅŠ

UZDEVUMI

Sērijas “Mākslas detektīvi” galvenie varoņi ir detektīvu tandēms Teo un Poga, kā arī runājošs cīsiņšuns Komats.

Arī tu vari būt detektīvs/detektīve! Vari darboties viens/viena, bet vari arī izvēlēties vienu vai vairākus skolēnus, ar kuriem kopā dibināsi savu detektīvu aģentūru un pildīsi detektīvu uzdevumus!

Pirms darba uzsākšanas detektīvu aģentūrā uzsākšanas, ir nepieciešams sagatavoties!

Sagatavošanās darbi uzdevumu veikšanai

1. Izgatavo detektīva/detektīves apliecību!

Ielīmē savu foto vai uzzīmē sevi!
Raksti informāciju par sevi!

VĀRDS _____

VECUMS _____

*Ļaujies parāties,
kas man atšķir no citiem:*

SEG VĀRDS _____

MANŠ SĒPENĀIS PARAKSTS

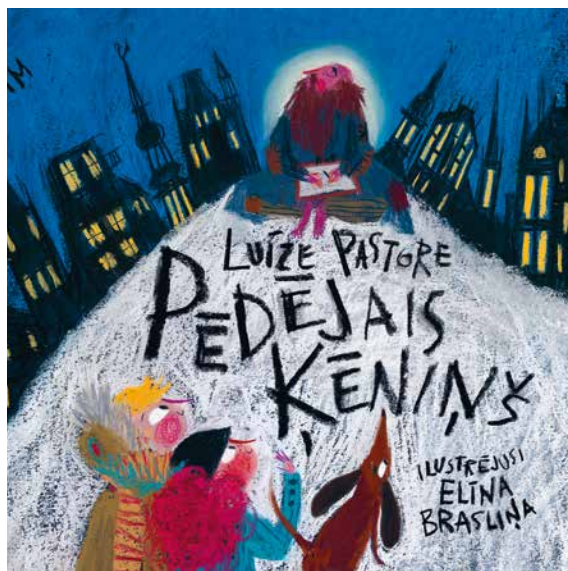
2. Sagatavo detektīva rīku komplektu, kas būs nepieciešams, lai izpildītu detektīvu uzdevumus!

1.

Šķēres, līme, pildspalva, zīmuļi vai flomāsteri, A4 lapa.

2.

Grāmata.

3. Ja darbojaties divatā vai grupā, dibiniet detektīvu aģentūru!

DETEKTĪVU AĢENTŪRAS NOSAUKUMS

SLEPENĀ PAROLE, KURU
ATKLĀJAM TIKAI SAVIEM GRUPAS
BIEDRIEM

MŪSU SLEPENĀ SATIKŠANĀS
VIETA

VISU GRUPAS BIEDRU SEGVĀRDI

UZDEVUMS

Lieta nr.

1

SAMEKLĒ MĀKSLINIEKU
VOLDEMĀRU IRBI!

Prognozē!

Kur tu viņu varētu atrast?
Kas tev kā detektīvam būtu jānoskaidro?
Kā tu to darīsi?

PROGNOZE
VOLDEMĀRS IRBE TIKS ATRASTS KUR?

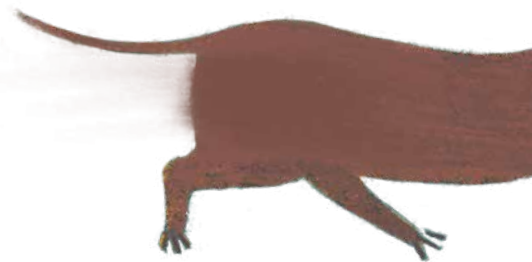

Izstāsti par savu prognozi citiem detektīviem.

Kad būsi veicis visus detektīvu uzdevumus, atgriezies pie savas prognozes!

1. detektīvu uzdevums jaundibinātajai detektīvu aģentūrai

ŠIFRĒTAIS
ZIŅOJUMS

Detektīvsuns Komats jūsu aģentūrai nosūtījis slepenu ziņojumu. Komats nevēlas, lai to izlasītu svešas acis, tāpēc šifrējis to suņu valodā.

**Meklējiet šifra kodu, ievietojiet kodus pareizajās vietās un
iztulkojiet vēstījumu cilvēku valodā!**

Lai atšifrētu šo ziņojumu, būs nepieciešama šifra atslēga!

Šifra atslēga

S-1-cināti 4-augi!
1-mandieniņ! Es
netīšām sa-2-auzu
3-aukšķīgas ādas
5-pes. 5-š tagad
4-asē apkārt ar basām
pēdām? 1 jums nebūtu
2-ūti šo noskai-4-
ot? Citādi es 6-ūkšu
6-iešu 6-audāšu un
ap-1-nošos! Tagad es
no jums at-1-dos! Uz
4-īzu redzēšanos!

Izgrieziet komatus un ielīmējiet tos tur, kur teikumā paredzēts komats!

Padoms: uzrakstiet visu alfabētu un katru burtu aizstājiet ar ciparu, simbolu vai kādu zīmējumu. Šifra atslēgu iedotiet tikai saviem grupas biedriem.

Rakstiet viens otram šifrētus ziņojumus!

1. The first step in the process of identifying a problem is to define the problem. This involves identifying the symptoms of the problem and determining the scope of the problem. Once the problem has been defined, the next step is to identify the causes of the problem. This involves identifying the factors that are contributing to the problem and determining the underlying causes of the problem. Once the causes of the problem have been identified, the next step is to develop a plan to address the problem. This involves identifying the actions that need to be taken to address the problem and determining the resources that will be needed to implement the plan. Once a plan has been developed, the next step is to implement the plan. This involves carrying out the actions that have been identified in the plan and monitoring the progress of the plan. Finally, the last step in the process is to evaluate the results of the plan. This involves determining whether the plan has been successful in addressing the problem and identifying any lessons learned from the process.

2. detektīvu uzdevums

MEKLĒTĀS PERSONAS ĪPAŠĀS PAZĪMES

Meklē personas īpašās pazīmes
grāmatas 50. un 51. lappusē!

"Patīk, tas ī mūs' ķeniņš!" apstiprināja Kriņķbandas bērni un Kājputns.
Mūsu meklētais cilvēks izskatījās pavisam sīciņš un traušls savā lielajā mētelī ar mūka kapuci, no kuras laukā spraucās gari, neķemmēti mati un apjomīga, tumši rūsgana bārda. Lielās, brūnās acis izstaroja labsirdību. Salīdzinot ar vājo, putniņam līdzīgo ķermenīti, basās, neapautās pēdas šķita nesamērīgi lielas. Viņš drīzāk izskatījās pēc mazmazitiņas, izkāmējušas irbītes nevis pēc tukli spēcīgas irbes!

Patīk ar mūsu klatoum!

"O, vai tur sanākuši manas izstādes pirmie apmeklētāji?" pēdu otrā galā piepeši atskanēja izvārgusi, cerību pilna vīrieša balss. Tikai tagad pamanījām, ka basās pēdas pieder kādam melnā, garā mūka mētelī ievīstītam cilvēkam, kurš, turpat pakritis, gulēja salmos!

Mākslinieks Voldemārs Irbe, profila, gleznojot. 1935. gads. 13,5x8,5 cm. Atrodas Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā. Fotogrāfs: nezināms.

Aizpildi tabulu!

Mākslinieka Voldemāra Irbes **IZSKATS:**

APĢĒRBS	
BALSS	
SEJAS VAIBSTI	
AUGUMA PAZĪMES	

Iekrāso pareizo atbildi!

Mākslinieka Voldemāra Irbes DARBŅĪCA:

Gaiša Salmu pakaisi SILĪTE Pie sienām dažas GLEZNAS	Tumša Koka grīda GULTA Pie sienām 4739 darbi
---	--

Ko tu gribētu pajautāt māksliniekam?

Padomā, kā varētu raksturot tavu izskatu un tavu istabu!

3. detektīvu uzdevums

OTRPUS GLEZNAI

Luīze Pastore vēlētos, kaut visās pasaules grāmatās – arī pieaugušo – būtu ne tikai teksts, bet arī ilustrācijas. Ilustrācijas palīdz atklāt stāstu un nereti rada vēl vienu – papildus vēstījumu, kas stāstā nav pat uzrakstīts. Ilustrācijas iespiežas atmiņā un veido lasītāja “grāmatas tēlu” – veidu, kā atceramies grāmatas notikumus, tēlu izskatu un pat noskaņu stāstā.

Izlasi šo stāsta fragmentu!

“Šķita, ka savos meklējumos esam aizklīduši kādas mazas pilsēteles nomalē, taču patiesībā attapāmies tieši uz Brīvības ielas – mūsdienu lielās un trauksmainās dzīvības āderes. 1925. gadā iela izskatījās gluži citādi. Pa plato, tukšo bulvāri kursēja mazmazītiņi senlaiku tramvaji, kas pieturās samazināja ātrumu, taču pilnībā neapstājās. Vadītājs nodzindzināja spīdīgu metāla zvanu, un svētku drānās uzpostie ļaudis veikli ielēca vai izlēca no slīdošā trambuļiša. Braucamrīks norīstījās, pasažieri bīstami nozvārojās – dažs pat uz mirkli izkāārās ārā pa logu –, bet tramvajiņš dārdēdams pakāpeniski uzņēma ātrumu, aizrībinādams prom no Jaunās Ģertrūdes baznīcas, kas citu ēku neaizsegta gozējās milzīga laukuma vidū. Sarkanās baznīcas zvanu skaņas priecīgi atbalsojās visā apkaimē, un no dievnama bira laukā ļaužu bari. Lielā, sārtajiem āboliņiem pieticīgi izrotātā svētku egle ap sevi pulcēja liksmus baznīcēnus, bet neviens no aptaujātajiem neko – izņemot mācītājtēva svētku sprediķi – šodien nebija ne redzējis, ne dzirdējis.”

Uz A4 lapas izveido ilustrāciju šim stāsta fragmentam!

Vari izmantot klāt pievienotos zīmējumus! Esi uzmanīgs/uzmanīga, jo daži šeit pievienotie zīmējumi neatbilst teksta saturam!

Uzlīmē atbilstošos zīmējumus uz A4 lapas! Pabeidz zīmēt!

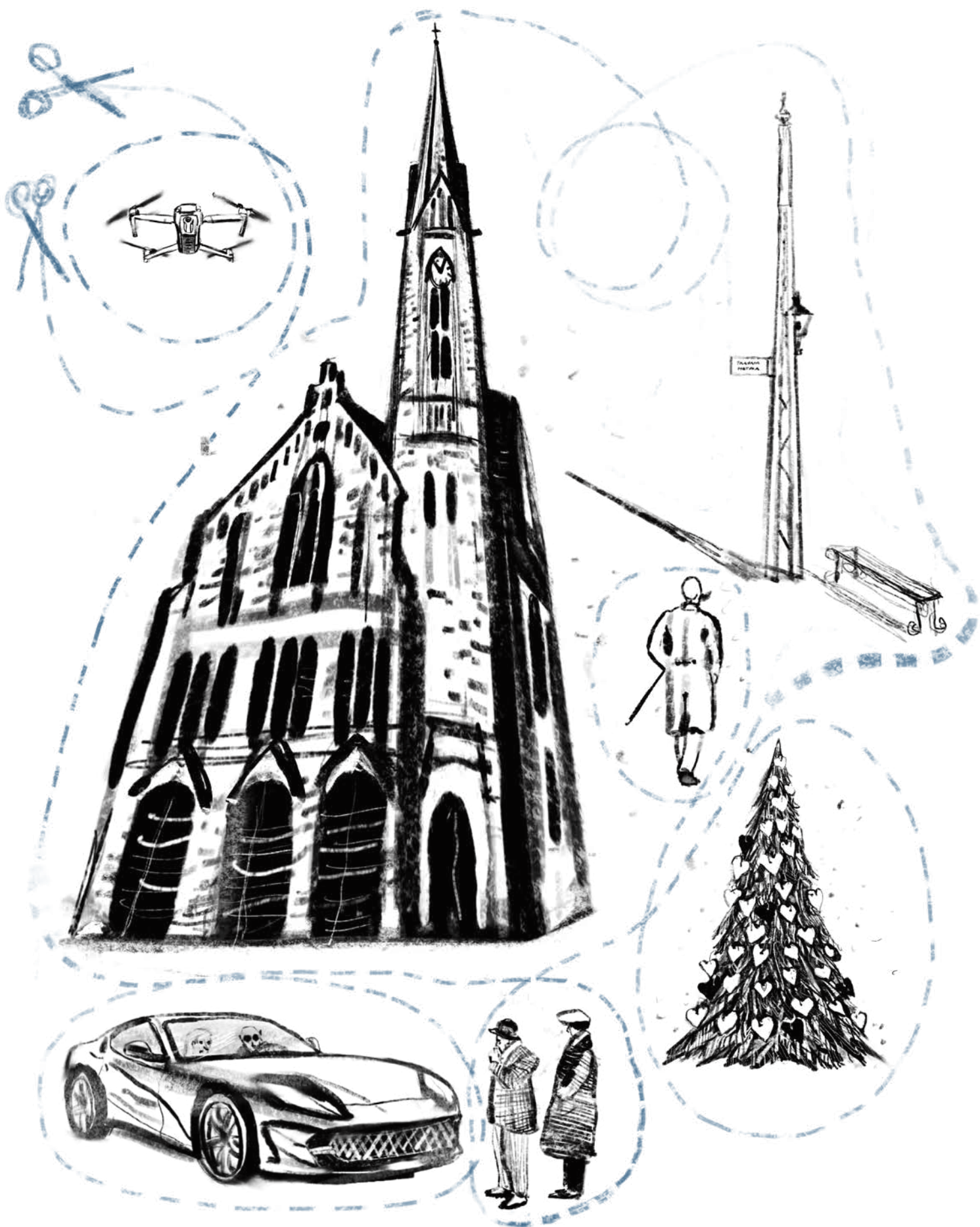
Pastāsti par savā ilustrācijā attēloto un salīdzini to ar izlasīto teksta fragmentu!

Salīdzini savu darbu ar kāda cita skolēna darbu! Vienojieties, kura ilustrācija precīzāk ataino teksta fragmentā izlasīto!

Pastāsti, kā tu raksturotu savas mājas vai skolas apkārtni? Kā tu to ilustrētu?

4. detektīvu uzdevums

MEKLĒTO PERSONU DATI

Pārliecinies, cik daudz tu zini par mākslas detektīviem, kuru slepeno misiju "Pēdējais ķēniņš" izsekoji grāmatas lappusēs!

No burtiem izveido pareizās atbildes uz sekojošiem jautājumiem, liekot tos virsū uz krustvārdu mīklas!

1. Kā sauc Pogas mazo māsu, par kuras esamību Teo nebija zinājis?
2. Kāda iesauka ir māksliniekam, kuru Teo un Poga vēlas atrast?
3. Kāda ir mākslinieka pēda, uz kuras viņš stāv, kad zīmē savas gleznas?
4. Par kādu zvēru bija pārgērbta Poga, kad Teo viņu grāmatā pirmoreiz satika? Viņa bija...
5. Kāds nosaukums bija bērnu bariņam, kas gleznu pasaulē dzīvoja uz ielas?
6. Kādiem nospiedumiem sniegā mākslas detektīviem patiesībā bija jāseko, lai vieglāk atrastu meklēto mākslinieku?

Izgriez burtus!

5. detektīvu uzdevums

AIZDOMĀS TURAMIE NOĶERĪET MĀKSLINIEKU VOLDEMĀRU IRBĪ!

Spēli spēlējiet divatā!

Spēlē **“Noķer pēdējo ķēniņu”** pāriniekiem jāsacenšas savā starpā, kurš mākslinieku noķers pirmais (kurš pirmais savā spēles laukumā pareizi aizpildīs visus tukšos laukumus)!

Spēles noteikumi:

1. Katrs sev priekšā nolieciet vienu spēles laukumu! (nākamajā lapā)
2. Katrs sev izgrieziet un paņemiet visas 6 kartītes ar zīmējumiem!

Irēle PĒDĒJAIS KĒNIŅŠ

1.	Šodien iztaisīju labu krogus papus portreju, dabūju mazo, melno _____ vēdera tiesai...
2.	Šodien atklājas mana _____ izstāde...
3.	Šodien laukā spelgoņa, joprojums tekalēju pa _____ basām kājām...
4.	Šodien ubagu zēni izlūdza, lai uzmālēju _____ pie debesīm...
5.	Šodien izglābu sētas _____ junkuram desmito dzīvību....
6.	Šodien uzdāvāju aklam vīram _____ gaismu...

3.
4.

Katrs paņemiet šo lapiņu ar 6 nepabeigtajiem teikumiem, kas ir grāmatas teksta citāti!

Pēc signāla sāciet spēlēt!

Lasi citātu, kurā ir pazudis kāds vārds.

Sameklē šī vārda attēlojumu zīmējumā un liec šo zīmējumu uz atbilstošā laukuma lielajā spēles laukumā.

5.

Pārbaudiet katrs savu un viens otra veikumu! Nosakiet uzvarētāju!

Veidojiet savas spēles pēc šī parauga!

Spēlējiet savas izveidotās spēles!

Kā veidot spēli?

1

Sameklē grāmatas tekstā 6 teikumus. Uzraksti tos, izlaižot katrā teikumā vienu vārdu.

Vari izmantot klāt pievienotos fragmentus no grāmatas 25. un 35.lpp.

2

Ilustrē šos izlaistos vārdu uz atsevišķām kartītēm, lai tās var likt uz lielā spēles laukuma.

25

"Ziema otrpus zīmējumam bija pieņēmusies spēkā. Spelgonis tinkšķēja skārda jumbos, spindzēja lākturu stikliņos, krakšķēja koku zaros, džinkstēja ausīs, knieba degunā un koda zemei zem kājām gluži kā nezvērs – izbadējies, auksts un bāls –, un apvilka ar baltu sarmas plēvi visu, kam bija līdzis pāri. Senā Rīga bija ievīstījusies ziemas tumsīnā, starp spožiem skārda tornīšiem spocīgi karājās izbalējis pilnmēness. Kā ar rupjmaizes klaipiem klātais spīdīgi melnais bruģis zem kājām kraukšķēja salā. Šķita, ka bijām nokļuvuši kaut kur mūsaiķu Vecrīgas apkaimē. Visapkārt nemanīja nevienas dzīvas dvēseles. Tikai vientuļajā Ziemassvētku eglītē bruģētā skvēriņa vidū klusi šūpojās sārti, sasaluši āboliši."

35

"Debesis ielas galā iekrāsojās ļaunu vēstošā asins sarkanā krāsā. Pār svētku gaidās mīlīgi izrotāto pilsētu ausa sarkana Ziemassvētku rīta saule. Lai gan Poga bija apgalvojusi, ka viņa seno laiku Rīgu no galvas zinot, tikai tagad sapratām, ka bez zēnu palīdzības mēs uz priekšu nebūtu tikuši. 1925. gada pilsēta šķita kabatas izmērā – tur, kur mūsdienās, plecu pie pleca, slejas augsti nami, tagad kā sēnes pēc lietus bija saradušās milzumdaudz miniatūras mājeles, toties viscaur nobruģētās ielas šķita karaliski plašas un savādi tukšas – šķita, ka mūsu Rīgai kāds radijis romantiski samazinātu versiju, tādu kā miniatūru Rīgu – MiniRū!"

Detektīvu lietas Nr. 1 slēgšana!

Padomā, kas jādara detektīvam, lai varētu slēgt izmeklēšanas lietu!
Vai izdevās atrast mākslinieku Voldemāru Irbi?

Vai tava sākotnējā prognoze apstiprinājās?

Salīdzini savu prognozi ar informāciju, kuru ieguvi, izlasot L.Pastores grāmatu
"Pēdējais ķēniņš".

Veido "pārdomu logu" vai atskaiti par izmeklēšanas gaitu un rezultātu!

<u>ZĪMĒJU</u>	<u>RAKSTU VĀRDUS UN IZTEICIENUS</u>
<u>ATZIŅAS</u>	<u>MANAS IZJŪTAS</u>

Mācību līdzeklis ir raidījuma "LITERATŪRE / SĀKUMSKOLA" papildmateriāls.

Uzdevumu lapas paredzētas izmantošanai gan mācību iestādēs, gan mājās, lasītprasmes veicināšanai un mūsdienu latviešu bērnu grāmatu un to autoru iepazīšanai.

Uzdevumu autores: Aelita Andrejeva un Luīze Pastore

Metodiķe: Aelita Andrejeva

Dizainere: Lāsma Olte

Ilustrācijas: Elīna Brasliņa, Lāsma Olte

Izstrādāja: SIA "Vides filmu studija"

Apskatītā grāmata: Luīze Pastore "Pēdējais Ķēniņš" no sērijas "Mākslas detektīvi", izdevniecība "Neputns", 2016

© Valsts izglītības satura centrs | Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai, projekta numurs 8.3.2.2/16/I/001